



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Прзз 1/2021
25.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула, Мирољуба Томића, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Љиљаном Петровић, као записничарем, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Птз 882/20 од 12.01.2021. године, против правноснажне пресуде Прекршајног апелационог суда 7 Прж бр. 15844/20 од 11.08.2020. године, у предмету прекршаја, у јавној седници већа одржаној дана 25.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА** и утврђује да је пресудом Прекршајног апелационог суда 7 Прж бр. 15844/20 од 11.08.2020. године повређен закон.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Београду 60 Пр бр. 61576/19 од 30.06.2020. године, окривљени АА, држављанин ..., генерални директор у АД за ... „ББ“ ... са седиштем у ..., оглашен је одговорним за прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за шта је осуђен на новчану казну у износу од 10.000,00 динара и обавезан је на сношење трошкова поступка у износу од 2.000,00 динара под претњом принудног извршења.

Поступајући по жалби окривљеног, Прекршајни апелациони суд је пресудом 7 Прж бр. 15844/20 од 11.08.2020. године, преиначио првостепену прекршајну пресуду, тако што је окривљеног ослободио одговорности за прекршај из одредбе члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и одлучио да трошкове прекршајног поступка сноси оштећени као подносилац захтева за покретање прекршајног поступка у смислу члана 141. став 3. Закона о прекршајима.

Против пресуде Прекршајног апелационог суда 7 Прж бр. 15844/20 од 11.08.2020. године, Републички јавни тужилац је подигао захтев за заштиту законитости, због битне повреде одредаба прекршајног поступка у смислу члана 264. став 2. тач. 3) и 4) у вези члана 250. став 1. тачка 3) Закона о прекршајима и у вези члана 2. став 1. и члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наводи да су разлози другостепеног суда нејасни и супротни одредбама члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Указује да из одредаба Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја јасно произлази да је орган власти у сваком случају био дужан да обавести подносиоца

захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја о поседовању тражене информације, или да му тај захтев одбије решењем у законом прописаном року, па макар и ако тражилац злоупотребљава право на приступ информацијама од јавног значаја како је то прописано чланом 13. овог закона, а не да орган власти тражи од подносиоца захтева за слободан приступ информацијама да докаже да „су постављена питања информације од јавног значаја, садржана у документу органа власти“, како то наводи другостепени суд. Истиче да је погрешан став другостепеног суда да оштећени није доказао да су постављена питања и информације од јавног значаја садржана у документу органа власти, јер он то и не мора доказивати, већ да је на органу јавне власти да у остављеном законском року обавести подносиоца о захтеву или пак одбије тај захтев како је то све прописано одредбом члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Предлаже да суд захтев уважи и утврди да је побијаном пресудом повређен закон у корист окривљеног.

Врховни касациони суд је, обавестио о седници већа Републичког јавног тужиоца, који иако уредно обавештен, није приступио.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 286. Закона о прекршајима ("Службени гласник РС" бр. 65/13, 13/16, 98/16), Врховни касациони суд је нашао да је захтев основан.

Пресудом Прекршајног суда у Београду 60 Пр бр. 61576/19 од 30.06.2020. године окривљени АА, као одговорно лице у органу јавне власти АД за ... „ББ“ ... оглашен је одговорним за прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер противно обавези из члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није поступио по писменом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја који је ВВ поднео преко пуномоћника препорученом пошиљком која је уручена дана 07.10.2019. године на адресу седишта органа јавне власти у Београду, а којим је захтевао да му се у електронској форми на e-mail адресу ... достави документ који садржи податке достављене Пореској управи о свим трансферним ценама „ББ“ АД током 2016. године.

Поступајући по жалби браниоца окривљеног, Прекршајни апелациони суд је пресудом 7 Прж бр. 15844/20 од 11.08.2020. године, а по службеној дужности, преиначио првостепену пресуду на тај начин што је окривљеног у смислу члана 250. став 1. Закона о прекршајима за прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ближе описаног у изреци првостепене пресуде, ослободио одговорности и одлучио да трошкове прекршајног поступка сноси оштећени као подносилац захтева за покретање прекршајног поступка. Према разлозима образложења побијане пресуде, из достављених доказа које је оштећени као подносилац захтева за покретање поступка уз сам захтев доставио суду произлази да оштећени није доказао да се дописима насловљеним као „захтеви за информације од јавног значаја“ траже информације од јавног значаја. Налази да су постављена питања органу власти неразумљива, непрецизна и нејасна и да у току поступка није доказано да су постављена питања информације од јавног значаја, па самим тим окривљени није био дужан да у смислу казненог права даје одговоре на таква питања. Указује да је оштећени морао доказати да орган власти располаже документом који у себи садржи одговоре на питања оштећеног, тачније тражити увид

или копију документа. Како оштећени није доказао да су постављена питања информације од јавног значаја садржана у документу јавне власти, окривљени је ослобођен одговорности у смислу члана 250. став 1. тачка 3) Закона о прекршајима.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да је Прекршајни апелациони суд побијану пресуду донео уз битне повреде одредаба члана 264. став 2. тач. 3) и 4) у вези члана 250. став 1. тачка 3) Закона о прекршајима.

Одредбом члана 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Службени гласник РС" 120/04... 36/10) прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако тражилац злоупотребљава права на приступ информацијама од јавног значаја, нарочито ако је тражење неразумно, често, када се понавља захтев за истим или већ добијеним информацијама или када се тражи превелики број информација.

Према одредби члана 16. став 1. истог закона, орган власти дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа. Према ставу 3. наведеног члана, ако орган власти није у могућности, из оправданих разлога, да у року из става 1. овог члана обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да о томе, најкасније у року од седам дана од пријема захтева, обавестити тражиоца и одредити накнадни рок, који не може бити дужи од 40 дана од дана пријема захтева, у коме ће тражиоца обавестити о поседовању информације, ставити му на увид документ који садржи тражену информацију, изда му, односно упути копију тог документа. Одредбом става 10. истог члана закона прописано је да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражене информације, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Како је другостепени суд оценио да дело за које се окривљени терети није прекршај, основано се, по налажењу Врховног касационог суда, захтевом за заштиту законитости указује на то, да су разлози на основу којих се окривљени ослобађа одговорности нејасни и супротни одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наиме, из цитираних одредаба Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја произлази да је орган власти у сваком случају био дужан да обавести подносиоца захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја о поседовању тражене информације, или да му тај захтев одбије решењем у законом прописаном року, чак и ако тражилац злоупотребљава права на приступ информацијама од јавног значаја како је то прописано чланом 13. овог закона, а не да орган власти тражи од подносиоца захтева да докаже да „су постављена питања информација од јавног значаја садржана у документу органа власти“, како то наводи другостепени суд. По оцени Врховног касационог суда, орган власти обавезан је да поступи по захтеву подносиоца у року од

15 дана од дана пријема, тако што ће захтеву удовољити или га решењем одбити, изузев у случају описаном у ставу 3. члана 16. претходно наведеног закона, када мора обавестити подносиоца о продужењу рока за достављање информација.

Како другостепени прекршајни суд за своју одлуку, којом се окривљени ослобађа одговорности, није дао разлоге о одлучним чињеницама, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 287. став 4. у вези члана 288. став 1. Закона о прекршајима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 25.02.2021. године, Прзз 1/2021

Записничар
Љиљана Петровић,с.р.

Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић